

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Факультет економіки та управління
Кафедра маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів освітнього
ступеня

бакалавр

року набору

2017

молодший бакалавр, бакалавр
чи магістр

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

071 Облік і оподаткування

шифр і найменування спеціальності

освітня програма /
спеціалізація

Облік і оподаткування

назва освітньої програми / спеціалізації

статус дисципліни

обов'язкова

обов'язкова чи вибіркова

Харків, 2019 рік

Розробник:

Буднік Марина Миколаївна,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
економічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

23.12.2019 р.

Керівник (гарант) освітньої
програми

Мирошниченко Юрій Вікторович,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
технічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

23.12.2019 р.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
маркетингу, менеджменту та торговельного підприємства

назва кафедри

протокол № 7 від 23.12.2019 р.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол № 6 від 27.12.2019 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організації та прийняття адекватних управлінських рішень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є комплекс знань щодо вибору нових форм і методів управління при створенні цілісної, ефективної та гнучкої системи управління організацією в умовах постійно змінюваного середовища.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Психологія», «Статистика», «Правознавство», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Економіко-математичне моделювання» та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Управління персоналом», «Аналіз господарської діяльності», «Звітність підприємств».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність працювати у команді.

фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища фінансового ринку.

ФК 9. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

ФК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

програмних результатів навчання:

ПРН 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН 18. Володіти базовими навичками креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: цільовизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотний зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, надійність. Методи досліджень.

Тема 2. Розвиток науки управління

Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень

Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень.

Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень

Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень. Оцінка ефективності управлінських рішень.

Тема 5. Планування в організації

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування: визначення місій та цілей; оцінка сильних і слабких боків організації; розроблення стратегії. Політика, правила, процедури. Класифікація цілей організації. Процес постановки цілей.

Тема 6. Організація як функція управління

Сутність організаційної діяльності та її місце в системі управління. Поняття і складові організаційної діяльності. Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи

повноважень: лінійні, функціональні. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Вертикальна координація: прямий контроль, стандартизація. Горизонтальна координація: взаємні комунікації, тимчасові робочі групи, комісії. Департаменталізація. Взаємодія структур організації.

Тема 7. Мотивація

Значення людського фактору в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і заохочень працівника в процесі мотивації. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи. Співставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

Тема 8. Управлінський контроль

Поняття контролювання та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання: формування вимірювання, порівняння фактичного виконання зі стандартами, оцінка й регулювання. Контролювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання. Зворотній зв'язок при контролі. Види управлінського контролювання. Поняття регулювання та його місце в системі управління. Види регулювання. Етапи процесу регулювання.

Тема 9. Лідерство

Поняття і загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори і визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керівництва та континууму стилів керівництва. Характеристика та класифікація стилів керівництва. Фактори і передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера. Особливості національних систем керівництва. Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

Тема 10. Комунікації в управлінні

Інформація, її види і роль в менеджменті. Носії інформації. Класифікація інформації. Вимоги до інформації. Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» і «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотній зв'язок у процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги і недоліки. Комунікаційний процес, елементи й етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні переваги.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																												
	денна форма												заочна форма																
	повна						скорочена						повна						скорочена										
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі									
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС						
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту													9	1					8										
Тема 2. Розвиток науки управління													9	1					8										
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень													9				1		8										
Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень													9				1		8										
Тема 5. Планування в організації													8						8										
Тема 6. Організація як функція управління													9	1					8										
Тема 7. Мотивація													9				1		8										
Тема 8. Управлінський контроль													9	1					8										
Тема 9. Лідерство													8						8										
Тема 10. Комунікації в управлінні													11				1		10										
Усього годин / кредитів ECTS													90/ 3	4			4		82										

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Тема дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	Поняття і сутність менеджменту			1	
Тема 2. Розвиток науки управління	Розвиток науки управління			1	
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	Основи теорії прийняття управлінських рішень				
Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	Методи обґрунтування управлінських рішень				
Тема 5. Планування в організації	Планування в організації				
Тема 6. Організація як функція управління	Організація як функція управління			1	
Тема 7. Мотивація	Мотивація				
Тема 8. Управлінський контроль	Управлінський контроль			1	
Тема 9. Лідерство	Лідерство				
Тема 10. Комунікації в управлінні	Комунікації в управлінні				
Усього				4	

Лекційний матеріал наведено у [1, 2] та доступно на Порталі навчальних ресурсів інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=3801>

5.2. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

5.3. Теми практичних занять

Тема дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скоро чена	повна	скоро чена
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	Визначення місії, мети, стратегії підприємства.				
Тема 2. Розвиток науки управління	Формування функцій менеджменту				
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	Дослідження елементів управлінських рішень та експериментальне формування технології прийняття рішень			1	
Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	Аналіз та експериментальна побудова дерева цілей			1	
Тема 5. Планування в організації	Експериментальне побудування «моделі менеджера»				
Тема 6. Організація як функція управління	Характеристика керованості об'єкта і оцінка структур керування				
Тема 7. Мотивація	Дослідження рівня мотивації персоналу			1	
Тема 8. Управлінський контроль	Розробка важелів управління і методів координації стратегії управління				
Тема 9. Лідерство	Імідж як інструментарій менеджера				
Тема 10. Комунікації в управлінні	Формування інформаційного забезпечення процесу управління			1	
Усього				4	

Завдання до практичних занять наведено у [1] та доступно на Порталі навчальних ресурсів інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=3801>

5.4. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів заочної форми навчання: оцінювання роботи на аудиторних практичних заняттях, оцінювання роботи в Порталі навчальних ресурсів, виконання завдань та тестів.

Підсумковий контроль:

- для студентів заочної форми навчання: екзамен письмовий.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела інформації

1. Муромець Н. Є. Менеджмент : навчальний посібник / Н. Є. Муромець, Ю. В. Мирошниченко, Д. О. Корсаков ; за ред. Н. Є. Муромець. – Харків : ФОП Мезина В. В., 2017. – 324 с.

2. Основи менеджменту : підручник / за ред. А. А. Мазаракі, І. В. Чумаченко.– Харків : Фоліо, 2014. – 846 с.

3. Муромець Н. Є. Менеджмент : методичні вказівки до виконання самостійної роботи / Н. Є. Муромець, І. Г. Савченко. – Харків : ХТЕІ КНТЕУ, 2017. – 75 с.

10.2. Додаткові джерела інформації

4. Безус А. М. Менеджмент : навчальний посібник / А. М. Безус. – Київ : АМУ, 2015. – 268 с.

5. Мельниченко С. В. Менеджмент підприємства / С. В. Мельниченко. – Київ : КНТЕУ, 2014. – 132 с.

6. Менеджмент : навчальний посібник / Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Покаєвич [та ін.] ; заг. ред. Г. Є. Мошека. –2-ге видання, доповнене, перероблене. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 268 с.

7. Бай С. І. Менеджмент організації [Електронний ресурс]: електронний підручник / С. І. Бай. – Київ : КНТЕУ, 2013. – 1 електрон. опт. диск. (CD-R). – Назва з етикетки диску.

8. Мазараки А. А. Менеджмент [Електронний ресурс] : електронний підручник / А. А. Мазаракі. – Київ : КНТЕУ, 2013. – 1 електрон. опт. диск. (CD - R).– Назва з етикетки диску.

9. Менеджмент Дайджест [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/methodology.php>. – Станом на 20.12.2019. – Назва з екрана.

10. Маркетинг і менеджмент інновацій : Науковий журнал [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>. – Станом на 20.12.2019. – Назва з екрана.

11. Бітрікс 24 [Електронний ресурс] : [сервісний сайт для управління бізнесом]. – Режим доступу: <https://www.bitrix24.ua>. – Станом на 20.12.2019. – Назва з екрана.